

Spar tid på vejen mod **GLATTE VÆGGE**

I stedet for at spartle eller pudse ujævne vægge er det meget nemmere og hurtigere at klæbe gipsplader direkte på væggen. Det kan gøres for kun 70 kroner pr. kvadratmeter.

De gamle vægge var meget ujævne og nubrede. Der kunne ligefrem ligge støv på fremspringene.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Det kræver omhyggelighed at få pladerne i niveau i samlingerne.

TIDSFORBRUG:

Cirka 2 dage plus tørretider for et mindre rum.

PRIS:

Cirka 70 kroner pr. kvadratmeter.

Der var engang, hvor det var meget populært at behandle væggene i stuen med strukturmaling eller nærmere strukturpuds. Det var den type, der blev påført med en grov skumrulle. Men hvad stiller man egentlig op, hvis man har lyst til at skifte strukturmalingen ud med for eksempel glatte vægge? Skal man gå til angreb på strukturmalingen med alle forhåndenværende midler? Vores husejer Jesper havde egentlig tænkt sig at slibe de værste ujævnheder væk og derefter fuldspartle væggen. Men den idé var dødfødt. Den maling, der var anvendt til strukturen, var så hård, at det ville være et umuligt arbejde. I stedet valgte han at lade strukturpuds være strukturpuds – og beklæde hele væggen med gipsplader. En nem og hurtig metode.

I dette projekt er der brugt 13 mm tykke gipskartonplader med forsænkede spartlekanter. De fås som 90 cm og 120 cm brede plader. Valget faldt på de smalle plader, der er nemmere at håndtere. Til gengæld giver de flere samlinger, der skal spartles.

Krav til væggen

Gipsplader kan stort set klæbes på alle typer vægge, bare de er rene, tørre og faste. Hvis overfladen ikke er fast, får gipsmørtlen nemlig heller ikke ordentlig vedhæftning.

Hvis en del af væggen er meget glat, kan man vælge at forberede den med et lag flydende multiklæber fra fx LIP. Multiklæberen påføres med pensel. Så skal det nok holde.

Forberedelser

Første skridt er at få en elektriker til at vurdere, om afbrydere og stikkontakter kan demonteres og genmonteres uden på de nye gipsplader uden problemer og på lovlig vis. Ellers må elektrikereren forberede installationen.

Tapet skal fjernes, og løs puds og lignende skal skrubes af. Svag puds og lignende meget sugende overflader bør stryges med en akrylprimer. Læg mærke til, at der kan være problemer med vedhæftningen på meget glatte, malede områder. Lav eventuelt en klæbeprøve med et stykke gipsplade. Lad den tørre til næste dag, og kontroller, om den sidder godt fast på underlaget.

Indfatningerne kan genbruges. Slå derfor dykkerne igennem med en gennemslagsdyknagle. Så flækker indfatningen ikke.

2 Indfatningerne omkring dørene brækkes af med koblen. Indfatningerne genbruges og monteres bagefter på lister. Se på tegningen på næste side, hvordan det kan gøres.

VIGTIGT

Hvorfor har tapetet løsnet sig?

Hvis tapetet har løsnet sig, kan det være et signal om, at der er noget galt. Fx kan det være fugt, der har fået tapetet til at løsne sig. Hvis du har mistanke om, at der er problemer med fugt, må du ikke bare sætte gipsplader op på stedet. Det vil blot forværre problemet – og i værste fald føre til angreb fra skimmelsvamp.

1 Vinduespladerne fjernes. Hvis de altså er modne til en udskiftning. Benyt også koblen til at fjerne fodpaneler. Panelerne kan i øvrigt genanvendes, når de nye gipsplader er sat op. Afbrydere, stikkontakter og lignende demonteres.

3 Er der områder, hvor tapetet har løsnet sig, skal det skrubes omhyggeligt af. Der må ikke være noget løst underlag for gipsmørtlen.

4 Brug en betonsten til at slibe de værste fremspringende "knopper" af med. Så kan gipspladen komme tættere på væggen, og der bliver brug for knap så meget gipsmørtel.

Pladerne monteres

Monteringen af gipsplader sker ved at komme klatter af gipsmørtel bag på gipspladerne. Bagefter trykkes pladerne fast mod væggen – og vupti ... væggene kan rettes op, så de bliver helt lige og i lod. Og overfladen er klar til slutbehandlingen.

Størrelsen på klatterne med gipsmørtel afgøres af selve underlaget. På en relativt lige væg skal klatterne være små, og konsistensen tynd. På en bulet og meget ujævn væg skal klatterne være store, og konsistensen stivere. Gipspladerne kan monteres med en afstand på op til 2,5 cm til underlaget.

VÆRKTØJ

Spar tid i hjørnerne. Med en såkaldt Clinch-on kan du hurtigt fastgøre hjørnebeskyttere på gipsplader. Du slipper for at bruge skruer. Værktøjet kan købes, hvor du køber gipsplader. Set på internettet til 546 kr.

1 Pladerne skæres til, så der er lidt luft mod gulv og loft. De skal være cirka 10-15 millimeter kortere end rumhøjden. Skær igennem yderkartonen med en hobbykniv. Bræk pladen bagover, og skær helt gennem kartonen fra bagsiden.

2 Kom klatter af gipsmørtel bag på pladen med 20-30 cm's afstand. Mørtelen skal bruges inden for en halv time. **VIGTIGT!** Når der blandes en ny spand gipsmørtel, må der ikke være rester i spanden. Det nedsætter hærdetiden.

4 For at understøtte pladen forneden kan man skubbe plastkiler eller klodser ind midt under den. For at slå gipspladen på plads bruges en træplade med håndtag som underlag. Så skal der ikke slås direkte på gipsen.

5 Kontroller flittigt med et langt vaterpas, at pladen er helt lige og Ti lod. Når den næste plade er monteret, vendes vaterpasset vandret, så du kan kontrollere, at pladerne er i niveau.

Indfatninger m.m.

For at gøre renoveringen så billig som muligt kan indfatninger og fodpaneler genbruges, hvis de altså ikke blev ødelagt, da de blev pillet ned. Men de nye gipsplader har øget væggen tykkelse, så det er nødvendigt med en ekstra liste mellem gipspladen og dørkarmen. På tegningen til højre vises et eksempel på opbygningen af den nye indfatning.

1 Begynd med at måle afstanden fra gipspladen og ind til dørkarmen. Monter en liste på karmen – se tegningen til højre. Listen trækkes nogle millimeter ind fra kanten på karmen og fastgøres med søm eller skruer.

2 De gamle indfatninger kan sagtens genanvendes. Vær påpasselig med ikke at rykke de to lodrette indfatninger for langt fra hinanden. Ellers kan man risikere, at den vandrette indfatning over døren ikke kan "nå".

3 Tryk pladen ind mod væggen.

Gipsmørtlen skal have en så fast konsistens, at klatterne ikke "sejler" ned ad pladen, når den rejses på hjørkant.

6 Kløb eventuelt en strimmel gipsplade fast i vindueslysningen.

Mod hjørnet skal både vægpladen og lysningspladen fuldklæbes. Dagen efter kan en hjørnebeskytter sættes på med et såkaldt fikseringsværktøj.

Efter monteringen

I stedet for armeringstape kan der anvendes en papirtape, der klæbes fast med spartelmassen.

1 Samlingen bliver stærk, hvis gipspladerne monteres med en sprække på cirka 2 millimeter mellem pladerne. Tryk en strimmel selvklæbende armeringstape fast hen over samlingen. Sparteltape kan også anvendes.

2 Tryk grundspartelmasse omhyggeligt ind i sprækken. Træk det overskydende af med spartlen. Spartl over med mindst to gange finspartel. Og slib let til sidst, men først når spartlen er helt tør. Brug slibepapir på træklofs.

MATERIALER

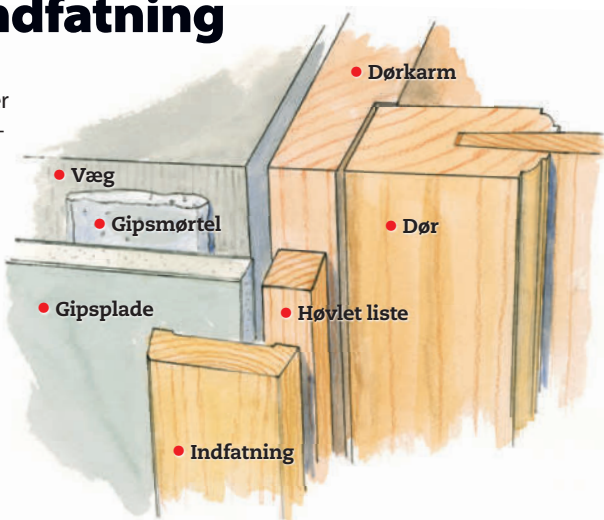
Den sidste finish. Gipsplader er et ideelt underlag for næsten alle typer overfladebehandlinger og nemme at færdiggøre med det ønskede udtryk. Tapet, maling, glasvæv eller fliser. Gipspladens overflade skal blot forbehandles med en efter beklædningstypen afstemt grunder/primer.

3 Efter spartle- og slibearbejdet grundes med mikrodispenser. Vi har valgt at sætte væv op og slutte af med maling, der lysner godt i stuen.

Den nye indfatning

Sådan vil et snit gennem dør/væg typisk se ud, efter at gipspladerne er monteret med gipsmørtel på væggen. Mål afstanden fra ydersiden af gipspladen og ind til karmen. Vælg en høvlet standardliste, der er så tæt på målet som muligt. Det kan være en 21 x 21 mm eller 15 x 21 mm liste. Indfatningen monteres udenpå.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

13 mm gipsplader:

- 90 cm brede gipsplader

Desuden:

- Gipsmørtel, fx Danogips
- Hjørnebeskyttere
- Armeringstape eller sparteltape
- Grund- og finspartel til gipsplader
- Mikrodispenser og evt. maling, tapet
- Tilsætningslister (ved døre)

Specialværktøj

- Fikseringsværktøj til hjørnebeskyttere